

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący)

SSN Jacek Grela (sprawozdawca)

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej J. S.
z udziałem wierzycieli:
Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ł., M. M., Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ł. K. P.,
Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. W. w Ł.,
(...) Bank Spółki Akcyjnej w W.,
(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.,
(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.
w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli albo umorzenia zobowiązań upadłego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 kwietnia 2019 r.,
zażalenia J. S.
na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 25 października 2018 r., sygn. akt XIII Gz (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej i odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez J. S.

W uzasadnieniu wskazał m.in., że 23 sierpnia 2018 r. J. S., reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniosła skargę kasacyjną od

postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z 16 maja 2018 r. w sprawie o sygnaturze XIII Gz (...).

Zarządzeniem z 30 sierpnia 2018 r. pełnomocnik upadłej został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, poprzez złożenie czterech odpisów skargi w terminie tygodniowym, pod rygorem jej odrzucenia (zarządzenie k. 488 akt). Doręczenie powyższego wezwania zostało dokonane wraz z odpisem postanowienia z 31 sierpnia 2018 roku jedną przesyłką, skierowaną na adres Kancelarii Adwokackiej przy ulicy T. w Ł., którą pełnomocnik upadłej odebrał osobiście 13 września 2018 r. (odpis druku doręczenia - k. 497, dowód doręczenia - k. 504 akt). W określonym terminie braki formalne skargi kasacyjnej nie zostały usunięte.

We wniosku z 23 października 2018 r. pełnomocnik upadłej złożył pismo przewodnie wraz z ewentualnym wnioskiem o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej, podnosząc, że nie otrzymał wezwania do uzupełnienia jej braków, ponieważ 13 września 2018 r. zostało mu doręczone jedynie postanowienie oddalające wniosek o wstrzymanie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z 16 maja 2018 r. Podniósł również, że z informacji uzyskanych w Biurze Obsługi Interesanta wynika, że w systemie brak informacji o wydaniu zarządzenia wzywającego do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej.

Sąd Okręgowy uznał wniosek o przywrócenie terminu za bezzasadny. Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu.

Sąd drugiej instancji zważył, że z akt sprawy wynika, iż wraz z odpisem postanowienia z 31 sierpnia 2018 r. został pełnomocnikowi upadłej doręczony „druk doręczenia”, zawierający wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej oraz informację, że upadła jest zwolniona od kosztów sądowych w całości (druk doręczenia - k. 497 akt). Okoliczność ta wynika również: z systemu informatycznego, w którym 31 sierpnia 2018 r. umieszczono zapis o wysłaniu pełnomocnikowi upadłej odpisu postanowienia wraz z wezwaniem do uzupełnienia braków, z adnotacji sekretarza sądowego o wykonaniu 31 sierpnia 2018 r. zarządzenia w przedmiocie wezwania pełnomocnika upadłej do usunięcia

braków formalnych skargi kasacyjnej (zarządzenie - k. 488 akt) oraz z adnotacji znajdującej się na elektronicznym potwierdzeniu odbioru przesyłki doręczonej pełnomocnikowi upadłej, z której wynika skrót rodzaju przesyłki: „odpis postanowienia + braki” (elektroniczne potwierdzenie odbioru - k. 504).

Wobec powyższego wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej podlegał oddaleniu na podstawie art. 169 § 1 k.p.c. jako bezzasadny, ponieważ skarżąca nie wykazała, że w określonym terminie bez swojej winy nie usunęła braków formalnych skargi kasacyjnej.

Mając na uwadze fakt, że w określonym terminie braki formalne nie zostały usunięte, Sąd Okręgowy na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez J. S.

Powyższe orzeczenie w części, tj. w punkcie 2 zaskarżyła zażaleniem upadła, zarzucając naruszenie:

a) art. 398⁶ § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż braki skargi kasacyjnej nie zostały uzupełnione w terminie, w sytuacji gdy pełnomocnik upadłej nie otrzymał wezwania do uzupełnienia braków formalnych i po informacji uzyskanej od syna klientki bezzwłocznie, zachowawszy termin, wniósł do Sądu Okręgowego pismo przewodnie wraz z ewentualnym wnioskiem o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych oraz uzupełnił te braki formalne,

b) art. 169 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że skarżąca bez swojej winy nie dochowała terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej podczas, gdy ani strona ani jej pełnomocnik nie mieli wiedzy, że zostali wezwani do uzupełnienia braków formalnych poprzez złożenie odpisów skargi kasacyjnej, więc złożenie tych odpisów wraz z ewentualnym wnioskiem o przywrócenie terminu było zasadne.

We wnioskach domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stanowisko skarżącej nie było przekonujące. Z dowodów, które powyżej zostały omówione przez Sąd Okręgowy wynika, że przesyłka doręczona pełnomocnikowi upadłej zawierała wszystkie niezbędne dokumenty.

Należy zauważyć, że w ramach kontroli opartej na art. 380 k.p.c. Sąd Najwyższy w istocie dokonał oceny rozstrzygnięcia co do zasadności wniosku o przywrócenie terminu do uzupełniania braków formalnych skargi kasacyjnej.

Przypomnieć należy, że w myśl art. 169 § 2 k.p.c. w piśmie zawierającym wniosek o przywrócenie terminu należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. W nauce prawa, jak i w judykaturze przyjmuje się, że spełnienie wymogu uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wniosek o przywrócenie terminu nastąpi, jeżeli zostaną przytoczone okoliczności uzasadniające ten wniosek zarówno merytorycznie, tj. wskazujące na brak winy strony w uchybieniu terminu, jak i pod względem formalnym. Chociaż uprawdopodobnienie jest wyjątkiem od reguły formalnego przeprowadzenia dowodu, działającym na korzyść strony powołującej się na określony fakt, to jednak nie oznacza to, że może ono w każdej sytuacji opierać się tylko na samych twierdzeniach strony. Odróżnienie aktu uprawdopodobnienia w stosunku do przeprowadzenia dowodu polega m.in. na tym, że uprawdopodobnienie przeprowadza się za pomocą środków nie skrępowanych wymaganiami stawianymi co do formy przez przepisy k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2006 r., III CZ 28/06, nie publ.).

W innym miejscu wskazano, że ocena czy nastąpiło uprawdopodobnienie, o którym stanowi art. 169 § 2 k.p.c., należy do sądu rozpatrującego wniosek. W tym przedmiocie sąd nie jest związany zawartymi we wniosku twierdzeniami, gdyż istota uprawdopodobnienia sprowadza się do przekonania sądu o przynajmniej prawdopodobieństwie zaistnienia faktów, na które powołuje się strona domagająca się przywrócenia terminu, a przekonanie to powinno opierać się na obiektywnych przesłankach wynikających z zawartych we wniosku twierdzeń. Chociaż uprawdopodobnienie jest wyjątkiem od reguły formalnego przeprowadzenia dowodu, działającym na korzyść strony powołującej się na określony fakt, to jednak nie oznacza to, że może ono opierać się tylko na twierdzeniach strony (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2012 r., II UZ 46/11, nie publ.).

Niewątpliwie zatem uprawdopodobnienie stanowi swoiste ułatwienie wykazywania swoich racji bez konieczności zachowania rygorów postępowania

dowodowego. Należy jednakże przyjąć, że pomimo wskazanego formalnego liberalizmu, nie można co do zasady poprzestać tylko na samych twierdzeniach.

Tymczasem we wniosku o przywrócenie terminu skarżąca wskazała na niedokonanie jej pełnego doręczenia dokumentów sądowych, a nadto że jej syn będąc w Sądzie zainteresował się kwestią uzupełnienia braków skargi kasacyjnej, o czym powiadomił pełnomocnika, a także, że aplikant adwokacki wykonał telefon do Sądu celem sprawdzenia, czy takie zobowiązanie zostało na stronę nałożone. W przedmiotowym piśmie skarżąca nie zaproponowała jakiegokolwiek szerokokorozumianego materiału procesowego, który by choć w minimalnym stopniu uprawdopodobnił sformułowane twierdzenia. Wskazano powyżej, że można było sprostować temu obowiązkowi przy pomocy odformalizowanych środków dowodzenia, nie wykluczając osobowych źródeł dowodowych.

W rezultacie należało uznać, że skarżąca nie uprawdopodobniła niedokonania czynności procesowej bez swojej winy. Mając to na względzie, Sąd Okręgowy podjął trafne decyzje oddalając wniosek o przywrócenie terminu, a następnie odrzucając skargę kasacyjną.

Z przedstawionych powodów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.

jw